

OBSAH

Úvodom	7
KAPITOLA 1 LEGISLATÍVA	9
1.1. Legislatívny rámec pre posudzovanie rizika z použitia génových techník a GMO	9
1.2 Posudzovanie rizika	10
1.3 Posudok z posudzovania rizika	11
KAPITOLA 2 POUŽÍVANIE GT A GMO V UZAVRETÝCH PRIESTOROCH	20
2.1. Príprava ohlásenia a posudzovanie rizika	20
2.2 Aktuálne posudzovanie rizika	21
2.2.1 Identifikácia možných nepriaznivých účinkov	22
2.2.2. Posúdenie závažnosti možných následkov, ak sa účinky prejavia	23
2.2.3 Odhad pravdepodobnosti	24
2.2.4. Hodnotenie identifikovaného rizika	25
2.2.5. Zvažovanie príslušných bezpečnostných opatrení	26
2.2.6. Posúdenie celkového dopadu na životné prostredie	27
2.3. BIOLOGICKÉ ÚČINKY GMO	28
2.3.1. Biologické riziko použitia geneticky modifikovaných mikroorganizmov alebo sekvencií	28
2.3.2. Biologické riziko použitia geneticky modifikovaných vírusov, vírusových vektorov, onkogénov a bunkových kultúr	30
2.3.3. Biologické riziko použitia geneticky modifikovaných rastlín a rastlinných vírusov	33
2.3.4. Biologické riziko použitia geneticky modifikovaných zvierat a GM zvieracích vírusov	35
2.4. HODNOTENIE RIZIKA	36
2.4.1. Hodnotenie rizika GMO pre životné prostredie	37
2.4.2. Hodnotenie rizika GMO pre zdravie človeka	37

2.4.3. Hodnotenie možného rizika podľa Brennerovej schémy	38
2.5. MANAŽMENT RIZIKA	43
2.5.1. Manažment rizika práce s GMM a S	44
2.5.2. Manažment rizika práce s GM rastlinami a rastlinami s GMM a V	47
2.5.3. Manažment rizika práce s GM zvieratami a zvieratami s GMM	50

KAPITOLA 3

POSUDZOVANIE RIZIKA PRE ZÁMERNÉ UVOĽNENIE GMO	53
3.1. Identifikácia možných nepriaznivých účinkov	54
3.2. Odhad pravdepodobnosti	56
3.3. Zváženie závažnosti následkov negatívnych účinkov	57
3.4. Posúdenie identifikovaného rizika	57
3.5. Zvažovanie príslušných bezpečnostných opatrení	59
3.6. Posúdenie celkového možného účinku a záver	59

KAPITOLA 4

POSUDZOVANIE RIZIKA GMM A ICH PRODUKTOV V POTRAVINÁCH A KRMOVINÁCH	60
4.1. Posudzovanie rizika	60
4.2. Posudzovanie rizika na zdravie ľudí a zvierat	61
4.3. Princíp porovnateľnosti	62
4.4. Posudzovanie rizika na životné prostredie	62
4.5. Rámec pre posudzovanie rizika GMM v potravinách a krmivách	63

PRÍLOHA A

Doplnok ku smernici 90/219/EHS (RA pre uzavreté priestory)	64
--	----

PRÍLOHA B

Doplnok ku smernici 2001/18/ES (ERA pre zámerné uvoľnenie)	73
--	----

PRÍLOHA C

Klasifikácia mikroorganizmov podľa Nariadenia vlády SR č. 338/2006 Z.z.	94
---	----

PRÍLOHA D

Požiadavky na uzavreté priestory podľa Vyhlášky 399/2005 Z.z.	107
--	-----

PRÍLOHA E – GRAS mikroorganizmy	114
---------------------------------------	-----